

[19r] 1616 vigesima sexta mense feb[r]uarii in loco Argagliole vis[i]tando

Interrogatus quoad regimen (*regimen*) animarum reverendus pater frater dum Maurus ordinis Montis Olivetanis, vicecuratus sancti Thomae parochialis Bergoderi.

Interrogatus quid est ieiunium. Respondit: est afflitio carnis.

Interrogatus qui in hoc tempore quadragessimale tenentur ieiunare, qui vero etiam sunt a ieiunio immunus. Respondit: tutti quelli che son sani e non hanno impedimento d'infirmità son tenuti a gieggiunare, quelli che non sono tenuti sono fanciuli e donne gravide, lattunte et vecchii.

Interrogatus quot sunt partes penitentiae. Respondit: sono tre, cioè confessione e satisfatione et atritione.

Interrogatus quenam sint de excentialiter neccessaria ad confficenda sacramenta. Respondit: tre, cioè la materia, la forma e l'intensione del ministro.

Interrogatus quenam sit materia sacramenti penitentiae. Respondit: il penitenti contrito etc. seu peccata.

Interrogatus quenam sit forma et materia sacramenti matrimonii. Respondit: il mutuo concenso dell'huomo et della donna, et la forma è "ego coniungo vos in matrimonium".

Interrogatus quid est usura. Respondit: è un guadagno illicito.

Interrogatus quid est rapina et furtum. Respondit: rapina è quella che si piglia con violenza et il furto quello che si piglia nascosamente.

Interrogatus quot sunt capita restitutionis. Respondit: che si deve restituire, et sono di più sorte.

Interrogatus quid est peccatum. Respondit: est dictum, factum etc. contra Deum et proximum.

Interrogatus quot sunt peccata in Spiritum Sanctum. Respondit: del numero non mi raccordo, cioè la disperatione et prosontione di salvarsi senza merito.

Interrogatus quid est missa. Respondit: est sacrificium corporis et sanguinis Domini.

Interrogatus quid significant epistola et evangelium que<d> dicit sacerdos in sacra missa.

[19v] Respondit: l'epistola significa il testamento vecchio, et l'evangelio il novo.

Interrogatus quidnam significet alba et cingulum quod in sacra missa sacerdos se induit. Respondit: l'alba significa la veste che fu illuso Nostro Signore da Herrode et il singulo la fune con che fu legato alla colonna.

Io dom Mauro da Siena confermo [*souscription autographe*]

[...]

[42r] Belgodere

P(rete) Antonio da Belgodere hebbe l'anno passato una figlia.

[...]

(Sibilia, *notation obscure*)

In via itinerando adest ecclesia campestris sancti Marcelli, que simul cum alia campestri sancti Gavini fuerunt in emphiteusim cpoucesse a reverendo abbate monasterii Montis Oliveti golfi Spediae sub cuius proprietate sunt dicte ecclesiae, nunc illas conducit reverendus Antonius Paulus Malaspina.

Ecclesiae ipse sunt hominibus et bestiis patentes, sine ianuis, habent reditum scutorum 300 ut asseritur.

[...]

1616 die 17 februarii in vesperis mercurii

Visitatio parochialis sub titulo sancti Thomae loci Belgoderii, cuius beneficium ut aiunt spectat reverendis patribus seu monacis Montis Olivetani, et cura modo reggitur a venerando patre dum Mauro Senensis dicti ordini monachus.

In primis visitavit sancti[ssi]mum Eucharestie sacramentum, quod conservatur in quadam pisside ex auricalco, intus tamen deaurato, cum velo quodam ceriseo ornatu (*lire* deaurata et ornata).

Adest etiam alia parvula pissis omnino nuda sine aliquo conopeo, pro defferendo sancti[ssi]mum sacramentum ad infirmos.

In communione generali tempore Paschatis cedulas a communicandis exigit priusquam ipsis sacramentum administret, ut ecclesie precepto satisfactum [107v] esse satis sit.

De duobusque saltem sudariolis mundis provideatur pro abstergendis labiis communicantium, et non in propriis tobaliis ut consuetum erat.

In feria quinta Cena Domini sanctissimum sacramentum non in tabernaculo ostensorio ut consuetum erat, sed in sacro calli[ce] iuxta rubricas missalis romani.

Mandatur quod in omni feria quinta eiusdem hedomade innovetur sacramentum, quod antea consuetum non erat.

Tabernaculum est satis decens, non habet umbellam neque supracelum.

Clavis tabernaculi est deaurata[e] cum florico ceriseo et conservatur sine bursa in qua[da]m capsula retro altare.

Cum sanctissimum viaticum ad infirmos deffertur de cetero cum baldachino seu umbella defferatur, quod huiusque consuetum non erat, et cum sex luminariis ad minus et duobus lanternis associetur.

Fons baptismalis, copula ipsius est marmorea et pes eius est ex petra et calce.

Acqua non mutatur nisi in sabbato sancto et in Epiffania, et mandatur quod supra capita baptismantium imponat et abstergat ex sudariolis albis iuxta rituale romanum, et non in propriis scuffitiis baptismantium ut consuetum erat.

[108r] Olea sacra conservantur in vassis stanneiis satis decentibus, oleumque infirmorum conservatur in bursa quada[m] ut aiunt cerisea, vetusta et massime indecenti, conservanturque in baptisterio.

Fenestra que est a lattere evangelii ex vitre aut saltem tella ceritrea muniatur, ad coherendum ventum seu pulvere altari.

Altare magnus est debitae mensure.

Petra sacrataque est debitae mensurae et omnino nuda, quae in capsula nucea aliove decenti ligno muniatur lattitudine onciarum duarum.

A parteque anteriori ex tela muniatur, et quod scabella ipsius altaris circundet dictum altare per oncias duodecim.

De tellaque viridis coloris ad coherendam pulverem altaris provideatur.

Fenestrellaque a parte aepistolae fabricetur ad mensuram ipsi prescriptam pro conservandis ulceolis dum sacrum fit.

Confessionale quod est in presbiterio omnino removeatur et in loco in ecclesia conspicuo a nobis significato collocetur.

Affigenteque figura Christi crusifixi cassusque sanctissimo domino nostro et reverendissimo ordinario reservatis.

Tectumque, quod est pluviosum, omnino reconcinetur.

Portae ecclesiae non sunt bene tute, imo vetuste et dirupte.

De pallio planetaque viridis coloris, de duobusque [108v] vellis viridis et violatii coloris ad usum sacri calicis provideatur.

In omni die dominico iuxta rublicas missalis romani fiat aspersione ex aqua sancta populo antequam sacrum fiat, quod consuetum non erat.

In omni die per totum annum pulsetur salutatio angelica in meridie, quod antea consuetum non erat.

In diebus festivis doctrina christiana non excercetur.

Fontes aquae benedictae sunt indecentes.

Supulcra quae sunt in ecclesia non habent (duo) debita tegementa.

Oratorium confratrum sub titulo sancte Crucis loci Belgoderii

In feria quinta Cene Domini leventur [*sic*] pedes confratribus.

Mandatur quod intra menses quatuor dicti confratres presentare debeant reverendissimo episcopo Marianensi sua capitula, ut illa a dicto reverendissimo refoventur, alioquin invalida esse declarat.